
Les Lleis de transparència: Com afecten a les associacions i com aplicar-les?

Docent: **Víctor García**
Suport Associatiu

Cogestionat amb

CONTINGUTS DE LA JORNADA

1. Normativa aplicable
2. Què entenem per transparència?
3. Importància de la transparència a les associacions
4. Com ens afecta la Llei de transparència?
5. D'altres obligacions relacionades amb la transparència
6. Resum i valoracions finals

NORMATIVA APLICABLE

NORMATIVA APLICABLE

1. Llibre tercer del Codi Civil de Catalunya
2. Llei orgànica reguladora del dret d'associació
3. Normativa que regula subvencions, contractes,...
4. Normativa que regula el blanqueig de capitals
5. Lleis de transparència estatal i catalana
6. Llei del protectorat de fundacions i verificació de les associacions declarades d'utilitat pública

QUÈ ENTENEM PER TRANSPARÈNCIA?

QUÈ ENTENEM PER TRANSPARÈNCIA?

Algunes definicions

- Transparència és la propietat de deixar passar la llum de manera que es poden veure els objectes a través seu

- Transparència a les organitzacions:
  - La claredat en tot allò que l'organització fa o no fa
  - La qualitat que permet a tothom que s'hi relacioni amb ella conèixer i descobrir el funcionament i identitat de l'entitat

QUÈ ENTENEM PER TRANSPARÈNCIA?

Definició de transparència a la Llei 19/2014

L'acció **proactiva** de l'Administració de donar a conèixer la **informació** relativa als seus **àmbits** d'actuació i les seves **obligacions**, amb caràcter **permanent i actualitzat**, de la manera que resulti més **comprensible** per a les persones i per mitjà dels **instruments de difusió** que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la **participació** en els assumptes públics

QUÈ ENTENEM PER TRANSPARÈNCIA?

Definició que fa la Llei 21/2014 de Protectorat

La transparència és un bé públic essencial que contribueix a generar la confiança de la societat en les entitats i respon al compromís ètic d'aquestes de retre comptes davant els ciutadans i els grups d'interès

QUÈ ENTENEM PER TRANSPARÈNCIA?

- És una necessitat
  - És un valor intrínsec al TS
  - És una exigència del meus socis, voluntaris i donants
    - És un entrebanc més que tenim a l'entitat
      - És una obligació legal
- És una actitud
  - És una oportunitat
    - És un repte
  - És una burocràcia més que ens complica la vida
- És un cost econòmic més per la meva associació
  - És una eina de millora de la gestió

IMPORTÀNCIA DE LA TRANSPARÈNCIA PER A LES ASSOCIACIONS

IMPORTÀNCIA DE LA TRANSPARÈNCIA A LES ASSOCIACIONS

Per què és important la transparència per la meva associació?

- Genera confiança, interna i externa
- Em dóna legitimitat
- M'ajuda a complir amb la missió de l'entitat
- Em dóna coherència com a organització

IMPORTÀNCIA DE LA TRANSPARÈNCIA A LES ASSOCIACIONS

Per què és important la transparència per la meva associació?

- Genera compromís social
- M'ajuda a millorar la participació
- M'ajuda a millorar la meva gestió
- Necessito comunicar què fem i com ho fem
- Em dóna tranquil·litat com a junta directiva

Quina és la meva actitud i la de la meva organització davant la Transparència?

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Objectius i contingut de la llei de transparència

- Regular la transparència de l'activitat pública
- Regular i garantir el dret d'accés a la informació
- Establir principis i obligacions de bon govern
- Aplicar el govern obert i la participació ciutadana
- Regular un règim de garanties i de responsabilitats

Questions prévues

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

- Llei pensada des de i per a l'Administració pública i no pas per a les entitats del Tercer Sector
- Vàries propostes presentades durant la seva tramitació
- Dificultats d'interpretació
- És una qüestió transversal a l'entitat
- Cal implicació de la junta directiva o patronat

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

A QUI AFECTA?

Àmbit subjectiu de la llei

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

- Fundacions del sector públic
- Persones jurídiques que perceben fons públics per a funcionar o per a dur a terme llurs activitats
- Entitats privades que rebin ajuts o subvencions per més de 100.000€ anuals
- Entitats privades que rebin ajuts o subvencions per més de 5.000€ anuals i que almenys el 40% dels seus ingressos anuals procedeixi de subvencions o ajuts públics
- Entitats adjudicatàries de contractes del sector públic

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

EN QUÈ ENS AFECTA?

Quines obligacions hem de complir

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Les persones jurídiques **que perceben fons públics** per a funcionar o per a dur a terme llurs activitats **hauran d'informar l'administració** de:

- Les activitats
- La gestió de serveis públics
- La percepció de fons públics
- Retribucions percebudes pels càrrecs directius (volum per compte administració és superior al 25% del volum general)

Aquí qui realitza la publicitat activa és l'administració

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Entitats que reben subvencions o ajuts per més de 100.000€ anuals o més de 5.000€ anuals i que almenys el 40% dels ingressos procedeixi de subvencions o ajuts públics

Informació institucional, organització i estructura

- Normativa (en sentit ampli: estatuts, rri,...)
- Funcions i tasques de l'entitat
- Organigrama (en sentit ampli: entitats vinculades)
- Identificació dels responsables i càrrecs
- Perfil i trajectòria dels responsables (breu CV)
- Retribucions òrgans direcció o administració (subvencions o ajuts de més de 10.000€)
- Identificació de l'entitat i dades de contacte

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Informació de rellevància econòmica

Pressupost

Comptes anuals i auditoria

Contractes adjudicats per l'administració (5 anys)

- Objecte + import + durada + modificacions posteriors + pròrrogues + subcontractacions

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Convenis de Col·laboració amb l'administració (vigents)

- Data + parts + objecte + obligacions + durada + modificacions posteriors + informació relativa al compliment i execució dels convenis

Subvencions i ajuts públics (5 anys)

- Import + objecte + beneficiaris + retribucions òrgans de direcció o administració

Entitats adjudicatàries de contractes

- Els contractes del sector públic inclouran les obligacions dels adjudicataris de facilitar informació

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

COM?

Com hem de comunicar i qualitat de la informació

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Com hem de complir amb les obligacions?

- A través del lloc web i seus electròniques
- A través dels portals de les administracions
  - només entitats amb finalitats culturals o socials
  - de menys de 50.000€ de pressupost
- En format electrònic
- De manera gratuïta i de fàcil accés
- De manera estructurada i clara
- En format reutilitzable

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

Som responsables de la informació que publiquem

- Informació veraç i objectiva
- Constant i actualitzada
- Fàcilment accessible i comprensible
- Ordenada temàticament i cronològicament
- Formats fàcilment comprensibles
- Indicadors objectius
- Les obligacions de la llei són de mínims
- Principi d'accessibilitat universal (per a tothom)

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

DRET D'ACCÉS A LA INFORMACIÓ i A SERVEIS DE QUALITAT

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

- Podem accedir-hi personalment o com a entitat
- De forma gratuïta (excepte còpies)
- **No cal justificar cap interès ni motivar-lo**
- Des dels **16 anys**
- **Límits:** supòsits taxats de limitació de l'accés
- Signatura electrònica
- **Formulari** a través del portal de la transparència
- Adreçada a l'organisme que disposa de la inform.
- Obligació de resoldre en **1 mes ampliable en 15d**
- **Silenci positiu** (a la llei estatal no és així)

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

Garanties del dret d'accés a la informació

- Recurs administratiu de reposició
- Reclamació gratuïta (sense taxes) davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública
- Procediment ordinari o de mediació
- Si les part accepten la mediació, l'administració no s'hi pot oposar
- Resolucions de la Comissió es poden impugnar en via judicial contenciosa-administrativa

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

Dret a una bona administració i govern obert

- Es reconeix el dret dels ciutadans a gaudir de **serveis públics de qualitat** i d'una bona administració
- L'administració ha de incloure **Cartes de Serveis**
- Tenim dret a **ser consultats periòdicament i de forma regular** sobre el nostre grau de satisfacció i a formular propostes i suggeriments
- **Millora de la regulació normativa** i simplificació i consolidació de les normes
- **Govern obert**: diàleg amb els ciutadans a l'hora de definir i aplicar polítiques públiques i proposar i participar a l'elaboració de les normes.

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

Règim sancionador

- Amonestacions
- Declaracions d'incompliment amb publicitat
- Multes des de 600€ a 12.000€
- Inhabilitació per rebre ajuts públics d'1 a 5 anys
- Suspensió per poder contractar amb l'administració pública (fins a 6 mesos)

COM ENS AFECTA LA LLEI DE TRANSPARÈNCIA?

D'ALTRES PREVISIONS DE LA NORMA

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

- Es preveu un desenvolupament **reglamentari**
- Es preveu l'obligació del Govern d'aprovar un **Pla estratègic** per a l'aplicació de la llei
- Es preveu un **Pla de Formació específic per a entitats no lucratives**
- En sis mesos es determinaran les **obligacions de publicitat activa d'associacions i fundacions** que ja es compleixin i es preveu la seva incorporació al Portal de la Transparència
- **Entrada en vigor** als 6 mesos i d'1 any per a les obligacions de publicitat activa de l'Administració local

FUNDACIONS I ASS. DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

FUNDACIONS I ASS. DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

FUNDACIONS I ASS. DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

- **Llei 21/2014 del Protectorat i verificació d'ass. DUP**
- **Previsió:** Ordre del Conseller de Justícia per establir el nivell de subjecció
- **A qui obliga aquesta normativa:**
  - Fundacions i associacions declarades d'Utilitat Pública
  - Que almenys el 40% dels ingressos provinguin de les administracions públiques per mitjà de subvencions, convenis o contractes de prestació de serveis
  - Que hagin rebut ingressos de qualsevol tipus provinents de qualsevol administració pública per un valor superior a 60.000 euros en el conjunt de l'exercici.

FUNDACIONS I ASS. DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

Informació rellevant per part de les entitats (I)

- Fins de les entitats i llurs activitats
- Estatuts
- Les principals línies estratègiques d'actuació
- Composició dels òrgans de govern i de l'equip directiu, i l'estructura organitzativa
- El web i les adreces de correu
- El programa i la memòria anual d'activitats
- El col·lectiu de beneficiaris atesos

FUNDACIONS I ASS. DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

Informació rellevant per part de les entitats (II)

- Els estats financers, les auditories, si escauen, i la memòria econòmica
- El codi de bon govern i bones pràctiques de gestió
- El balanç social.
- L'informe de govern corporatiu.
- L'informe anual del codi de conducta.
- Els concursos, els contractes i les licitacions.
- Les altres qüestions que estableixin les lleis

Entrada en vigor: 20 de gener excepte règim sancionador a partir de l'1 de gener de 2016

D'ALTRES OBLIGACIONS RELACIONADES AMB LA TRANSPARÈNCIA

D'ALTRES OBLIGACIONS RELACIONADES AMB LA TRANSPARÈNCIA

Llibre tercer del Codi Civil de Catalunya

- Obligació d'elaborar els **comptes anuals** i fer-los accessibles al públic
  - » Associacions declarades d'utilitat pública
  - » Associacions que reben periòdicament ajuts econòmics de les administracions
  - » Associacions que recorren a la captació pública de fons per a finançar-se

D'ALTRES OBLIGACIONS RELACIONADES AMB LA TRANSPARÈNCIA

Normativa de blanqueig de capitals

- Obligació d'identificar a les persones i col·lectius que rebin a títol gratuït fons o recursos de l'entitat
- Obligació d'identificar a les persones que aportin a títol gratuït fons o recursos superiors a 100€
- Implantar procediments per garantir la idoneïtat dels membres de les juntes i patronats i directius
- Aplicar sistemes de control per a l'efectiva execució de les activitats i de l'aplicació dels fons
- Protectorat, registre d'associacions i administracions públiques que atorguen subvencions informaran de l'incompliment d'aquestes obligacions

RESUM I VALORACIONS FINALS

RESUM I VALORACIONS FINALS

- Resum: quines entitats estem obligades i a què
- Hi ha diverses normes que estableixen obligacions diferents en matèria de transparència
- Estem davant una obligació i una oportunitat
- Per poder informar hem de disposar de la informació (reptes en temes de millora de la gestió)
- Algunes dificultats a l'hora d'interpretar l'abast de la llei poden provocar inseguretat jurídica
- No ens podem quedar en els mínims

MOLTES GRÀCIES!!

Víctor García

vgarcia@fundesplai.org

Cogestionat amb

